

Princeska in pekovski vajenček

(Velikonočna pravljica)

Nekoč je živela mala princeska, zelo razvajena sladkosnedka, ki je najrajši jedla kolače in stepeno smetano. Seveda, ker je bila princeska, je te sladke dobrote tudi vedno dobila.

Neke noči se ji je sanjalo, da se je sprehajala v velikem gozdu in naposled dospela do neke čudežne hišice, ki je bila zlatorumeno prepleškana in obdana z vrtom, v katerem so rasle najlepše sončne rože. Ker je bila lačna, je pohlevno potrkala na hišna vrata. Kmalu je stopila na prag prijazna debela žena v šumeči rumeni svileni obleki. Princeska se ji je poklonila in jo vprašala, ali bi lahko dobila kaj jesti, ker je že zelo dolgo hodila in je neizrečeno lačna.

»Kar notri stopi, jaz sem žena mogočnega Sonca in nihče ne sme od mene oditi nepogoščen«, je rekla žena in peljala princesko v svetlo sobo, v kateri se je vse pohištvo tako lesketalo in bleščalo, da je morala princeska prvi hip kar zamižati. Žena je postavila na mizo krožnik z narezano sladko dehtečo medeno potico, zraven pa ji je še postregla z okusno gnatjo in z lepo rumeno pobarvanimi pirhi. Bilo je namreč ravno o velikonočnem času.

Hej, kako je vse to teknilo lačni princeski! Posebno ji je bila všeč medena potica, saj razvajena prin-

ceska še ni nikdar v svojem življenju jedla tako sladkega in okusno pripravljenega kolača, čeravno so imeli doma v dvorni pekarni najboljše peke iz vsega obširnega kraljestva. Vedno znova je posegala po potici... Ko pa si je utešila svoj glad... se je zbudila in ležala doma v svoji z modro svilo pregrnjeni posteljici.

Torej so bile vse to le sanje? Princeska je bila tako razočarana, da je pričela bridko jokati. Zaman se je trudila njena služabnica, da bi jo potolažila. In ko je prinesla princeski košček jabolčne torte, ki jo je ta vedno tako rada imela, je sploh ni hotela pogledati. Le sladke potice, ki jo je jedla v sanjah, si je želela...

Zdaj se je polastila vseh ljudi v gradu velika zaskrbljenost. Po vseh trgovinah in pekarnah v mestu so iskali potico, kakršno si je želela princeska. Toda bilo je zaman, nikjer je niso mogli dobiti. Mala princeska pa je sedela v svoji sobi, jokala in hotela le sladko medeno potico.

Peki so se trudili, kurili in pekli, da se je valil gost dim iz dimnikov in da so ogromne pekovske peči skoro popokale od vročine. Toda nikomur se ni posrečilo, nihče ni pogruntal recepta za pravo medeno potico.

Kralj je sedel na svojem prestolu in je moral neprestano misliti na svojo hčerko, ki je jokala in od same žalosti ni hotela več jesti.

»Ali res ni nikogar,« je vzkliknil, »ki bi znal speči potico? Pol svojega kraljestva in princesko za ženo dam tistemu, ki se mu posreči izpolniti željo moje hčerke!«

Ha, kako so tedaj pogledali pekovski mojstri! Pol kraljestva in princesko za ženo! To pa niso mačje solze! S podvojeno pridnostjo so pričeli peči, da je dišalo po vsem mestu. Najboljše dodatke za

pekem — ne, na to Janko ni smel niti pomisliti.

Nekega dne pa je sklenil obiskati svojega botra, ki je veljal za zelo pametnega in modrega moža. Temu je hotel potožiti Janko svoje

kolače so si preskrbeli od blizu in od daleč, cele gore surovega masla, sladkorja in moke so porabili. Toda: »Ne, ne, to je premalo sladko!« S takimi in podobnimi odgovori jih je odpravila princeska in njihovi upi so kar po vrsti odplavali po vodi.

V dvorni pekarni je bil zaposlen tudi neki vaječek, ki je tekal, odkar je bil zvedel za princeskine sanje, vedno z rdečimi lici okoli. Strašansko se je bal, da bi se vrhovnemu pekovskemu mojstru vendar posrečilo speči pravo medeno potico in da bi se morala potem lepa princeska poročiti z debelim

skrbi; morda bo pa le našel kakšen izhod. Ko je stopil v hišo svojega botra, ga je ta pogledal skozi očala in je takoj vedel, kaj hoče Janko od njega. Tako pameten je bil!

»Da, moj ljubi dečko,« je rekel, »princeska je sanjala o posebni medeni potici, o sončni potici, ki jo pečejo le gori v nebeški pekarni. Doslej se nikomur na zemlji ni posrečilo, da bi jo spekel.«

»Torej princeski ni mogoče pomagati?« je vprašal Janko.

»No,« je menil boter po daljšem premišljevanju, »če bi se našel kje bister deček z urnimi nogami, ki bi mogel teči tudi na konec sve-

ta, bi morda vseeno lahko prišel v nebeško pekarijo in bi se tam naučil pripraviti sončni kolač. Toda na konec sveta ti, ker si še majhen, ne moreš priti!»

Zelo žalosten je odšel pekovski vajenček zopet domov.

Ponoči pa ni mogel zatisniti očesa, tako ga je prevzel botrov odgovor. »Že na visoko goro, ki stoji pred mestom, sem prišel,« je trmasto premišljeval, »pa ne bi mogel priti na konec sveta?«

Še preden je vzšlo sonce, je Janek vstal in se odpravil na pot.

Ko je pol dneva tekel in še ni videl konca sveta, so ga pričele boleti noge, da kar ni mogel več naprej.

Tedaj je zapihal Veter in se ustavil pri njem.

»Huj,« je rekel, »pekovski vajenček, kaj pa delaš tako žalosten obraz? Ali so se ti morda preste v peči zažgale?«

»Ah,« je potožil Janek, »na konec sveta hočem, v nebeško pekarijo, da bi se naučil pripraviti in speči sončno potico za malo princesko. Pa s svojimi trudnimi, razbolelimi nogami ne morem naprej.«

»O,« je vzkliknil Veter, »če ni nič drugega, potem ti pa rad pomagam. Vzemi kar ogle svojega predpasnika krepko v roko in ne boj se!« Nipihnil je lica in puhnil vanj. Janek se je dvignil visoko nad zemljo in je jadral naprej po zraku preko vasi, mest, gozdov in jezer. Na nekem hribu pa je spustil Veter vajenčka prav previdno v travo.

»Tako,« je rekel, »tu smo, na koncu sveta! Treba ti je samo še splezati po tistile visoki lestvi, pa prideš do cilja, kamor želiš! Veliko

sreče, jaz pa nimam več časa in moram dalje!« In Veter je odhitel dalje, preden se mu je Janek mogel zahvaliti.

Mali pekovski vajenček se je začudeno oziral okoli. Kako blizu so se mu zdele zvezdice. »Saj bi jih lahko kar prijel z roko!« je pomislil. Zvezdice so se pa hudomušno ozirale na čudno človeško bitje, ki je stalo v njihovi bližini. Zvedavo so ga ogledovale, in — hop, že je padla ena poleg Janka na tla v travo. Ni trajalo dolgo in že se ji je pridružila druga in tretja, da je bil Janek kmalu obdan od množice brbljajočih zvezdnih otročičev.

»Poslušajte, zvezdice, bodite tako prijazne in mi pokažite pot v nebeško pekarno!« jih je poprosil Janek, in ljubeznive zvezdice so bile takoj pripravljene ustreči njegovim prošnji. Dve sta prijeli Janek za roke, druge so pa hitele pred njim in mu svetile po poti. Tako so prišli do strme nebeške lestvice in Janek je pričelo srce močno utripati, ko je pogledal po klinih navzgor. Tedaj pa so zvezdice zapovedale: »Ena, dve, tri — pozor, zdaj!« in že so bile v trenutku z Janekom na vrhu. Stali so na prostrani rimski cesti in so kmalu dospeli do velikih vrat, izza katerih se je širil sladek in topel duh po svežem pecivu, nad njimi pa je bilo z velikimi sladkornimi črkami napisano »Nebeška pekarna«.

Kdo je bil srečnejši od našega Janka! Blaženo se je postavil na prste, da bi bil videti večji, in je potegnil za zvonec. Takoj so mu odprli in angel z dolgimi belimi krili in blestečim se belim predpasnikom, ravno takšnim, kakršnega

je nosil Janko, ga je vprašal, kaj da želi. Ko je Janko povedal svojo željo, se je angelček prijazno nasmešnil in ga peljal pred nebeškega pekovskega mojstra.

»Tu je vaječek, ki je prišel z zemlje in bi se pri nas rad naučil pripraviti in speči sončno potico!« Mojster pa je pogledal Janka in menil:

»Moj ljubi Janko, tega, česar nas prosiš, ti na žalost ne morem izpolniti, zakaj sončna potica je nebeško pecivo in ni namenjeno ljudem na zemlji. Samo tistim otrokom, ki so rojeni na velikonočno nedeljo, med njimi je tudi princeska iz tvoje dežele, je enkrat v življenju dano, da smejo pokusiti v sanjah to pecivo. Ker pa si ti, Janko, pogumen in pameten deček, ti hočem kot nagrado za tvoj trud izjemoma podariti sončno potico, da jo odneseš princeski.«

Ko je nebeški pekovski mojster to povedal, je poklical angelčka, ki je ravno hitel mimo za lepo, rumenorjavo, še toplo potico na krožniku, in jo dal srečnemu vajencu v roke. Zelo vzradoščen in presrečen se mu je Janko zahvalil. Angel pa ga je spremil do zvezdic, ki so ga vzele v svojo sredo in mu svečile po lestvi navzdol.

Na hribu jih je pa že čakal Vetter. »Dolgo vas ni bilo«, je rekel

nestrpno, zakaj temu se vedno mu-di. In še preden se je Janko zavedel, ga je že dvignil s svojo sapo visoko nad oblake in ga odložil šele pred grajskimi vrati.

»K princeski hočem!« je rekel pekovski vaječek presenečenemu vratarju in je stal kmalu nato v princeskini sobi. Tam je sedela princeska na ličnem prestolčku in je bila tako žalostna, da se je malemu Janku kar skrčilo srce.

Brž je odgrnil prtiček, s katerim je bil v nebesih pokrtil čudežno potico, in pomolil krožnik princeski.

»Da, to je prava medena potica, kakor sem jo jedla v sanjah!« je vzkliknila princeska, ko jo je pokusila. Nato je kar poskočila s prestolčka in vsa srečna objela vaječka.

Tedaj je ta naglo odvezal svoj beli predpasnik — kaj bi ga še nosil, če je dobil pol kraljestva in princesko!

Čez eno leto, ravno na princeskin rojstni dan, so praznovali poroko. Svečano in ubrano so zvonili velikonočni zvonovi, ko sta stopala Janko in princeska med velikan-skim navdušenjem zbrane množice v okrašen božji hram...

Janko je postal pozneje tudi kralj in oba sta še mnogo, premnogo let zdrava, srečna in zadovoljna praznovala Veliko noč...

Velikonočna

Mogočno z line donijo zvonovi,
bandero se vije v vetru kot ptica —
in židane rute, pisana krila,
srebrni je smeh, žareča vsa lica.

Še breza in bukev, vrba zaspana
obleko si novo gleda v potoku —
škrjanček pa vriska mladi nevesti
in soncu prepeva na sinjem oboku.

Manko Golar